

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

po zahtjevu gospodarskog subjekta Oracle BH d.o.o.
u svezi zaštite tržišne konkurencije u IT sektoru na tržištu Bosne i Hercegovine

Sarajevo
rujan, 2016. godine

Broj: 01-26-7-018-3-I/16
Sarajevo, 14.09.2016. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), na temelju Zahtjeva gospodarskog subjekta Oracle BH d.o.o., Fra Anđela Zvizdovića 1, 71 000 Sarajevo zaprimljen pod brojem: 01-26-7-018-I/16 od 11.07.2016. godine Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovina, na 132. (stotinutridesetdrugoj) sjednici održanoj dana 14.09.2016.godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 11.07.2016. godine pod brojem: 01-26-7-018-I/16 zaprimilo Zahtjev za davanjem mišljenja gospodarskog subjekta Oracle BH d.o.o., Fra Anđela Zvizdovića 1, 71 000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Oracle BH ili Podnositelj zahtjeva), a u svezi zaštite tržišne konkurencije u IT sektoru na tržištu Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće se Podnositelju zahtjeva obratilo Zahtjevom za dopunu zahtjeva dana 19.07.2016. godine aktom broj: 01-26-7-018-1-I/16 na temelju kojeg je zaprimljena dopuna Zahtjeva dana 03.08.2016. godine podneskom broj: 01-26-7-018-2-I/16 u prilogu kojeg su dopisi kojim se Podnositelj zahtjeva, u svezi navedenog, obraćao Ministarstvu komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Vijeću ministara, Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine. Podnositelj zahtjeva je tom prilikom istakao da se do sada još nije obraćao Aгенiciji za javne nabave.

U Zahtjevu se, u bitnom, navodi slijedeće:

- gospodarski subjekt Oracle BH posluje na tržištu Bosne i Hercegovine kao jedno od vodećih društava u IT sektoru na globalnoj razini već preko 15 godina. Unutar tog razdoblja, a unatoč konstantnim nastojanjima nisu uspjeli svojim proizvodima i uslugama ući u Plan nabave Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine za razliku od društva Microsoft koje svoje mjesto u istom ima godinama;
- u svom portfoliju gospodarski subjekt Oracle BH ima niz proizvoda i usluga koji su istovjetni proizvodima gospodarskog subjekta Microsoft, za koje Oracle prema neovisnim poslovnim analizama stranih stručnjaka, obzirom na kvalitetu, spada u sam svjetski vrh nalazeći se na ljestvicama iznad gospodarskog subjekta Microsoft;
- unatoč obraćanjima nadležnim tijelima, Vijeću ministra, Ministarstvu komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine kao i Ministarstvu financija do danas nisu zaprimili odgovore na iste. U svojim dopisima isticali su, kako se navodi, kako bi sklapanje Okvirnog sporazuma sa Podnositeljem zahtjeva bilo optimalno rješenje za sva državna tijela koje bi im omogućilo da u sklopu planiranih budžetskih aktivnosti svoje potrebe ostvare na jednostavniji, brži i učinkovitiji način, bez provođenja niza pojedinačnih postupaka javnih nabava, štedeći i novac

i vrijeme. Takav oblik suradnje postoji sa gospodarskim subjektom Microsoft na tržištu već dugi niz godina, a što potvrđuje i posljednji Plan nabava Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine za 2016. godinu kojim je predviđeno ponovno sklapanje Okvirnog sporazuma u trajanju od 3 (tri) godine za najam Microsoft licenci i nabavku usluga podrške u vrijednosti od 20.000.000,00 KM;

- da predmetnim Planom nabava kao i onima iz prethodnih godina nije predviđena nabava licenci i/ili drugih IT proizvoda od strane ostalih proizvođača koji su također prisutni na tržištu Bosne i Hercegovine, čiji proizvodi su vodeći na tržištu IT opreme, a što Podnositelj zahtjeva smatra u suprotnosti sa općim načelima tržišne konkurencije, načelima javne nabave i javnom interesu; na navedeni način se, prema navodima Podnositelja zahtjeva, izravno diskriminiraju ostali proizvođači softver i hardver proizvoda uključujući i Podnositelja zahtjeva ali i sami korisnici;
- uz sve navedeno Podnositelj zahtjeva dodatno ističe i da tom prilikom državna tijela nabavljaju Microsoft proizvode kupujući pri tome tzv. term licence (licence sa određenim rokom trajanja) te na taj način postaju ovisni o Microsoftu kao ponuditelju obzirom da su pri svakom isteku vremenskog razdoblja obavezni iste produljivati, a bez postojanja konkurencije cijena tih licenci je moguće viša nego što bi bila da je konkurencija prisutna;
- da, uporedbe radi, gospodarski subjekt Oracle BH u slučaju potpisa Okvirnog sporazuma na državnoj razini i kada je potreba definirana kao dugoročna sve svoje licence nudi na trajno korištenje uz jednokratnu naplatu prilikom kupnje što je samo jedna u nizu razlika u načinu i pravima licenciranja proizvođača softvera ali oslikava kolika je mogućnost ušteda;
- da Podnositelj zahtjeva ističe sadržaj *Odluke o usvajanju politike softvera u institucijama Bosne i Hercegovine* iz koje proizilazi naputak da je potrebno *izbjegavati ovisnost o jednom proizvođaču te preferirati rješenja neovisno o platformi vodeći računa o finansijskom aspektu i uvjetima uporabe određenog programskog rješenja*;
- da podsjećaju na činjenicu koja proizilazi iz revizorskog izvješća Ureda za reviziju BiH za 2014. godinu da državna tijela kupuju puno veću količinu Microsoft licenci nego što je potrebno te da je veliki broj istih u momentu obavljanja revizije neiskorišteno (nikada aktivirano), što predstavlja gubitak; Podnositelj zahtjeva navodi da u izvješću iz 2014. godine, između ostalog, stoji da je u predmetnoj proceduri ugovoreno 12.135 licenci svih vrsta te da je od ugovorenog broja licenci do kraja 2014. godine preuzeto 9.273 licence, od čega je aktivirano 6.825 licenci, da je uočeno da nakon dvije godine korištenja važećeg ugovora postoje velika odstupanja u broju odobrenih, preuzetih i aktiviranih licenci te da će određeni broj licenci vjerovatno biti preuzet i aktiviran tokom treće godine, odnosno do isteka važenja okvirnog sporazuma kao i da trenutna razlika između odobrenih i preuzetih licenci iznosi 2.862 licence, a između preuzetih i aktiviranih 2.448 licenci dok je između odobrenih i aktiviranih 5.310 licenci;
- da, bez obzira na sve navedeno, iz ovogodišnjeg Plana nabava Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine opet jasno proizilazi da se Okvirni sporazum zaključuje samo sa gospodarskim subjektom Microsoft što je dodatno povećanje u odnosu na prethodni ugovor koji u momentu revizije nije bio izvršen;

Podnositelj zahtjeva na kraju ističe da, obzirom da možda Konkurencijsko vijeće neće navedeno smatrati dovoljnim za pokretanje postupka, traži sukladno članku 25. Zakona o konkurenciji mišljenje i preporuku za navedenu situaciju i trenutno stanje konkurentnosti, a u svrhu osvješćivanja tijela državne uprave o ozbiljnosti trenutne situacije. Ističe se i da je gospodarski subjekt Oracle BH d.o.o. dio globalne međunarodne korporacije te da je kao takvo obvezno svako ograničavanje i narušavanje tržišne konkurencije prijaviti nadležnim tijelima te o pokrenutim postupcima i poduzetim aktivnostima

nadležnih tijela izvijestiti Oracle korporaciju kao i Američku gospodarsku komoru u svrhu daljnjeg postupanja.

Na temelju analize podataka iz Zahtjeva i dostavljene dopune istog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da bez provedenog postupka ne može utvrditi eventualno postojanje povrede Zakona u danom slučaju.

Detaljne informacije o Zakonu o konkurenciji, podzakonskim aktima i konačnim odlukama Konkurencijskog vijeća mogu se naći na web stranici *www.bihkonk.gov.ba*.

Ovo mišljenje je dano isključivo na temelju podataka navedenih u Zahtjevu, te ukoliko dani podatci odstupaju od stvarnog i činjeničnog stanja ovo mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda - Dražić